



Evropský veřejný ochránce práv

Výroční zpráva 2015





Evropský veřejný ochránce práv

Výroční zpráva 2015

Obsah

Úvod	4
1 Rok 2015 v souhrnu	6
2 Klíčová témata	7
2.1 Transparentnost	7
2.2 Transparentnost rozhodovacího procesu v EU	9
2.3 Transparentnost při lobbování	10
2.4 Etické otázky	12
2.5 Základní práva	15
2.6 Politika EU v oblasti hospodářské soutěže	16
2.7 Účast veřejnosti na rozhodovacím procesu v EU	17
2.8 Agentury EU	18
3 20. výročí zřízení úřadu veřejného ochránce práv	20
4 Vztahy s orgány a institucemi EU	22
4.1 Evropský parlament	22
4.2 Petiční výbor	22
4.3 Evropská komise	23
4.4 Další orgány, instituce a agentury EU	23
4.5 Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením	24
5 Evropská síť veřejných ochránců práv	26
6 Zdroje	30
6.1 Rozpočet	30
6.2 Využití zdrojů	30
6.3 Tým veřejné ochránkyně práv	31
7 Druh a zdroj stížností	32
8 Na koho?	35
9 Z jakého důvodu?	36
10 Dosažené výsledky	37
11 Jak řešíme případy	39
12 Plnění návrhů veřejné ochránkyně práv	40
Jak kontaktovat evropskou veřejnou ochránkyni práv	41



Úvod



Emily O'Reillyová, evropská veřejná ochránkyně práv.

Je mi velkým potěšením, že Vám mohu předložit naši výroční zprávu za rok 2015.

Pro úřad evropského veřejného ochránce práv to byl významný rok, jelikož slavil 20 let svého působení. Od roku 1995 úřad řešil 48 840 stížností.

Díky své nezávislosti a nestrannosti, tedy zásadám, které jsou základem přístupu úřadu od jeho zřízení, se rychle stal uznávaným subjektem, jímž je dnes. Jsem hrdá, že v této tradici pokračujeme.

Tento rok byl výjimečný i z jiného důvodu. Ukázal, jak může práce veřejného ochránce práv postupně příznivě ovlivnit jednání správy EU, což je v souladu s mojí strategií zvětšovat dopad, význam a viditelnost tohoto úřadu.

Na základě provádění strategických šetření problémů v orgánech EU můj úřad dokázal pomoci ještě více zvýšit již tak vysokou transparentnost a správní normy ve veřejných subjektech EU.

V roce 2015 tomu tak bylo u několika záležitostí a orgánů. Například Komise v rámci obchodních jednání mezi EU a Spojenými státy dosáhla značného pokroku z hlediska aktivního zveřejňování mnoha dokumentů týkajících se transatlantického obchodního a investičního partnerství. Transparentnost též

uvedla jako základní zásadu své nové obchodní strategie, kterou zveřejnila v říjnu.

Komise rovněž v souladu s doporučeními mého úřadu týkajícími se řádného řešení případů „otáčivých dveří“ začala zveřejňovat jména a podrobné informace o určitých vysokých úřednících, kteří z tohoto orgánu odcházejí pracovat jinde.

Evropská centrální banka poté, co jsem ji kontaktovala, vypracovala pravidla týkající se proslovů a oznámila, že bude zveřejňovat zasedání členů své výkonné rady. Agentura Frontex přijala má doporučení, aby zajistila dodržování základních práv migrantů, kteří jsou nuceně navraceni z EU.

Můj úřad často nebyl jediným aktérem v těchto záležitostech, zprostředkoval však řešení obav, které vyjadřovali občané, občanská společnost či poslanci Evropského parlamentu, tím, že požádal orgány EU, aby přijaly příslušná opatření.

Přestože tyto výsledky představují systémová zlepšení pro občany, základem mé práce nadále zůstává pomáhat jednotlivcům, kteří mají problémy s veřejnou správou EU. S velkým potěšením konstatuji, že míra plnění mých návrhů orgány EU dosáhla v roce 2014 rekordních 90 %, tedy o celých 10 procentních bodů více než v předchozím roce.

V tomto roce byly též předloženy reformní návrhy týkající se Evropské sítě veřejných ochránců práv, například na provádění souběžných šetření na vnitrostátní a evropské úrovni. Návrhy, které vycházely z naší úspěšné spolupráce během šetření týkajících se agentury Frontex, mají být větším přínosem pro občany, jelikož využívají našich společných odborných znalostí.

Veřejní ochránci práv mají tendenci dívat se na dosažené výsledky z hlediska toho, co je ještě třeba udělat. Domnívám se však, že můžeme směle říci, že loňský rok je pevným odrazovým můstkem pro další práci.

Děkuji všem, kteří se na naší práci podílejí.



Emily O'Reillyová



Rok 2015 byl pro úřad veřejného ochránce práv bohatý na události, jelikož veřejná ochránkyně práv vycházela ze své strategie pro zajištění většího vlivu, viditelnosti a významu. Zde jsou některé hlavní události roku:

2015





Úkolem evropského veřejného ochránce práv je pomáhat občanům s řadou různých záležitostí týkajících se orgánů, institucí a agentur EU, od problémů týkajících se smluv přes porušování základních práv až po nedostatečnou transparentnost při rozhodování či odmítnutí přístupu k dokumentům. Od roku 2013, kdy se Emily O'Reillyová ujala úřadu, stále více doplňuje svoji práci veřejné ochránkyně práv v oblasti řešení stížností strategickými šetřeními z vlastního podnětu. Činí tak za účelem zkoumání problémů, které jsou podle všeho systémové povahy, a tak prospívat co nejvíce občanům. Bez ohledu na to, zda je šetření zahájeno na základě individuální stížnosti, nebo v rámci strategického šetření, je jejím cílem zajistit, aby občanům sloužila transparentní a dobře fungující veřejná správa EU.

2.1 Transparentnost



Emily O'Reillyová, evropská veřejná ochránkyně práv.

Údajný nedostatek transparentnosti byl i v roce 2015 hlavním problémem, na který byla evropská veřejná ochránkyně práv upozorňována (22,4 % stížností). Tyto případy se týkají například odmítnutí orgánů umožnit přístup k dokumentům nebo informacím.

Příkladem je [strategické šetření](#), které veřejná ochránkyně práv zahájila v souvislosti s transparentností navrhovaného transatlantického obchodního a investičního partnerství EU a Spojených států. V březnu 2015 Komise reagovala na návrhy veřejné ochránkyně práv, jak zvýšit transparentnost jednání



#1



Cecilia Malmström

Good, constructive discussions with @EUombudsman Emily O'Reilly today, on how to take transparency in #TTIP negotiations further

Evropská komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová ocenila evropskou veřejnou ochránkyni práv Emily O'Reillyovou za hodnotné a konstruktivní debaty na téma, jak zvýšit transparentnost jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství.

o transatlantickém obchodním a investičním partnerství, příslibem, že bude aktivně zveřejňovat více dokumentů o tomto partnerství. Veřejná ochránkyně práv tento krok [ocenila](#). Veřejná ochránkyně práv rovněž [napsala](#) dopis evropské komisařce pro obchod Cecilii Malmströmové, ve kterém uvítala opatření, jež byla dosud přijata, a požádala, aby transparentnost byla v nové obchodní strategii Komise na předním místě. Když Komise v říjnu zveřejnila svoji novou obchodní strategii, byla transparentnost uvedena mezi třemi základními zásadami. [Twitter #1](#)

Tyto na sebe navazující kroky představují velký pokrok z hlediska transparentnosti obchodních jednání. Komise však nereagovala jen na činnost veřejné ochránkyně práv. Obavy zaznívaly z mnoha stran, od představitelů občanské společnosti po poslance Evropského parlamentu. Při zahájení šetření však veřejná ochránkyně práv dokázala pomoci s řešením mnohých z těchto obav a přispět k dosažení hmatatelného výsledku v podobě konkrétních návrhů předložených Komisi.



Členské státy EU pověřily Evropskou komisi, aby jednala o transatlantickém obchodním a investičním partnerství jejich jménem.

Další instituce, která v roce 2015 dosáhla významného pokroku na cestě k větší transparentnosti, byla Evropská centrální banka (dále jen „ECB“). Veřejná ochránkyně práv v květnu [napsala](#) dopis prezidentovi ECB Mariovi Draghimu, ve kterém jej požádala o vysvětlení incidentu, při němž mělo údajně dojít ke sdělení potenciálně citlivých informací o trhu určitému omezenému počtu subjektů. Prezident Draghi [odpověděl](#), že dopis veřejné ochránkyně práv přiměl ECB k tomu, aby zvážila další kroky ke zvýšení transparentnosti svých komunikačních kanálů. V říjnu ECB zveřejnila nové hlavní zásady týkající se proslovů, které stanoví, že by na neveřejných akcích nebo při dvoustranných zasedáních neměly být sdělovány žádné citlivé informace o trhu. Kromě toho zavedla tzv. „tiché období“ trvající sedm dní před zasedáními Rady guvernérů, kdy by proslovy a veřejné komentáře neměly ovlivňovat očekávání týkající se chystaných rozhodnutí v oblasti měnové politiky. [Twitter #2](#)



#2



Alberto Alemanno

The #ECB embraces transparency following @EUombudsman recommendations | @TheGoodLobby


Evropská centrální banka nastoluje transparentnost na základě doporučení evropské veřejné ochránkyně práv.

Na konci října banka oznámila, že od jara 2016 začne zveřejňovat seznam zasedání členů své Výkonné rady, a to vždy s tříměsíčním odstupem. V prosinci na tato opatření navázala oznámením, že rozšíří „tiché období“ v tom smyslu, že během týdne před zasedáními Rady guvernérů se členové Výkonné rady nebudou scházet s médii, účastníky trhu nebo jinými vnějšími zainteresovanými subjekty ani s nimi v tomto období nebudou komunikovat o záležitostech týkajících se měnové politiky. Veřejná ochránkyně práv tyto kroky [uvítala](#) a podotkla, že vzhledem k obrovské odpovědnosti, která byla Evropské centrální bance svěřena, je o to důležitější, aby ECB usilovala o co nejvyšší kvalitu své správy.

2.2 Transparentnost rozhodovacího procesu v EU

Vzhledem k tomu, že právní předpisy EU ovlivňují prakticky každý aspekt života občanů, je nezbytné, aby tvorba právních předpisů byla plně odpovědná vůči veřejnosti.

To byl jeden z důvodů, proč se evropská veřejná ochránkyně práv rozhodla v květnu 2015 **zahájit** šetření zaměřené na transparentnost třístranných jednání. Třístranná jednání jsou neformální jednání Evropského parlamentu, Rady a Komise, jejichž cílem je dosáhnout konečné dohody o nových právních předpisech EU. V rámci postupu spolurozhodování EU musí Parlament a Rada společně přijímat legislativní návrhy předkládané Komisí. Přestože postup může zahrnovat až tři čtení, díky častějšímu využívání třístranných jednání se nyní zhruba 80 % zákonů EU schvaluje v prvním čtení.

Několik subjektů, včetně poslanců Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů, organizací občanské společnosti a podniků, vyjádřilo obavu, že efektivita, jíž bylo díky třístranným jednáním dosaženo, bude na úkor transparentnosti.  #3

Při zahájení šetření veřejná ochránkyně práv zaslala dopisy **předsedovi Komise, předsedovi Evropského parlamentu** a **generálnímu tajemníkovi Rady**, v nichž uvedla, že třístranná jednání jsou čím dál častěji vnímána jako doba, kdy se rozhoduje o konečném znění právních předpisů. Veřejná ochránkyně práv položila několik otázek, zejména o aktivním zveřejňování dokumentů o třístranných jednáních. Zároveň uvedené tři orgány informovala, že by v rámci šetření chtěla nahlédnout do spisů třístranných jednání v případě dvou nedávno přijatých právních předpisů (nařízení o klinických hodnoceních a směrnice o hypotečních úvěrech). Tyto dva právní předpisy zvolila proto, že se týkají záležitostí, o něž se veřejnost velmi zajímá.

Konference zabývající se transparentností třístranných jednání, kterou úřad veřejné ochránkyně práv uspořádal v září, se zúčastnilo přes 250 poslanců Evropského parlamentu, zástupců



Aoife White

Much EU law is hammered out in closed-door 'trialogues.' Got an opinion on that? @EUombudsman is listening: <http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark> ...

Mnoho právních předpisů EU vzniká při třístranných jednáních za zavřenými dveřmi. Co si o tom myslíte? Evropská veřejná ochránkyně práv čeká na vaše názory.



Akce evropské veřejné ochránkyně práv: „Třístranná jednání a transparentní tvorba právních předpisů“.

#1

Storify



Akce s názvem Třístranná jednání a transparentní tvorba právních předpisů

Aktivita na internetu během akce „Třístranná jednání a transparentní tvorba právních předpisů“, kterou evropská veřejná ochránkyně práv uspořádala dne 28. září u příležitosti Mezinárodního dne práva na informace.

#1

Evropská veřejná ochránkyně práv

[Tisková zpráva] Evropská veřejná ochránkyně práv Emily O'Reillyová zahájila šetření o transparentnosti třístranných jednání s cílem podporovat transparentní tvorbu právních předpisů v EU. Třístranná jednání jsou neformální jednání Evropského parlamentu, Rady a Komise, jejichž cílem je dosáhnout brzké dohody o nových právních předpisech EU.



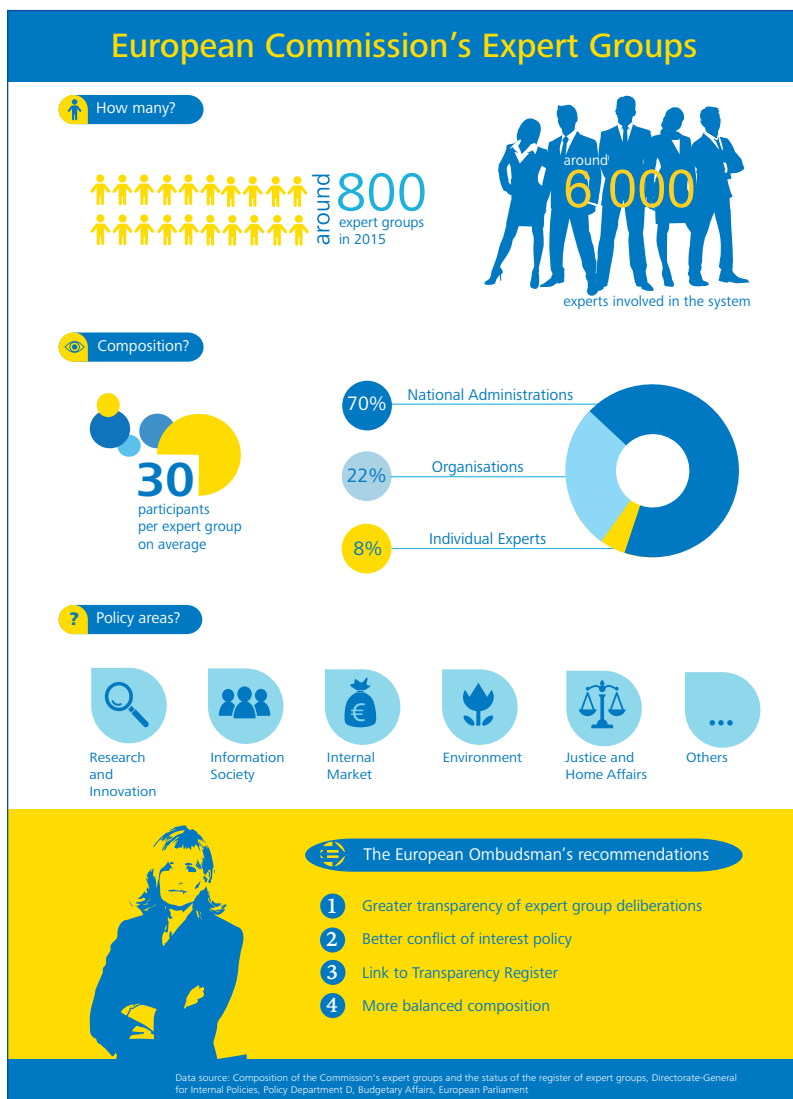
zájmových skupin, novinářů, představitelů akademické obce a dalších osob. Účastníci diskutovali o opodstatněnosti zajištění, aby třístranná jednání byla otevřenější, i o tom, zda je nezbytné zveřejňovat harmonogramy a programy těchto zasedání. #1

V prosinci, po obdržení stanovisek orgánů k transparentnosti třístranných jednání a po nahlédnutí do spisů úřad veřejné ochránkyně práv [zahájil](#) veřejnou konzultaci. Účelem konzultace je získat stanovisko jednotlivců, nevládních organizací, hospodářských sdružení a dalších organizací k několika záležitostem, mimo jiné i k otázce, zda je proces třístranných jednání dostatečně transparentní a jak by větší transparentnost mohla ovlivnit legislativní proces. Na základě výsledků veřejné konzultace i nahlédnutí do spisů třístranných jednání a stanovisek všech tří orgánů veřejná ochránkyně práv celkově posoudí, jaká opatření lze přijmout, aby třístranná jednání byla transparentnější. #1

Transparentnost zahrnuje též otevřenost veřejných správ v souvislosti s důvody, které k příslušným rozhodnutím vedly. Právě to bylo základem [stížnosti](#), kterou veřejné ochránkyni práv předložil německý občan. Obvinil Komisi z toho, že nedostatečně vysvětlila, proč se nezabývala jeho stížností na porušení právních předpisů, v níž tvrdil, že Německo řádně neprovádí směrnici o soukromí a elektronických komunikacích. Veřejná ochránkyně práv učinila kritickou poznámku, jelikož shledala, že Komise neposkytla dostatečné odůvodnění toho, proč nepřijala žádná opatření u dvou z problémů, na něž stěžovatel upozornil, a sice, jak Německo uchovává a zpracovává údaje, a německé předpisy upravující elektronické obchodování.

2.3 Transparentnost při lobbování

Tvůrci politik při přípravě legislativních návrhů často potřebují informace od odborníků. Komise má nyní více než 800 skupin odborníků, které jí radí v politických záležitostech. Složení těchto skupin a omezený přístup veřejnosti k informacím o tom, jak pracují, v poslední době vyvolávaly kritiku. Veřejná ochránkyně práv v roce 2014 zahájila šetření týkající se složení a transparentnosti těchto skupin. Příspěvky do následné veřejné konzultace pomohly veřejné ochránkyni práv při formulování návrhů na zlepšení. Komise [odpověděla](#) v květnu 2015. Uvedla, že odsouhlasila novou politiku týkající se střetu zájmů pro odborníky jmenované za jejich osobu. Dále uvedla, že řízení pro výběr odborníků bude transparentnější, a zavázala se, že přezkoumá svůj rejstřík skupin odborníků. Veřejná ochránkyně práv uvedla, že uvedená opatření jsou [slibná](#), nicméně že se Komise musí dále snažit zajistit, aby skupiny bylo možné podrobit veřejné kontrole. Ve svém [doporučení](#) vyzvala Komisi, aby zveřejňovala podrobné zápisy z jednání skupin odborníků.

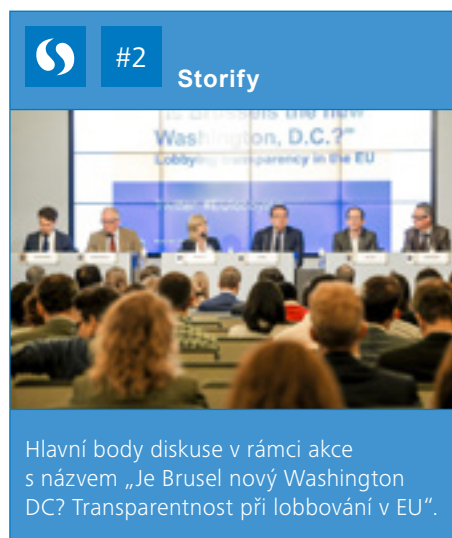


Evropské komisi radí v politických záležitostech přibližně 800 skupin odborníků.

Lobbování v Bruselu bylo též předmětem diskuse na vysoké úrovni s názvem „Je Brusel nový Washington DC?“, kterou veřejná ochránkyně práv uspořádala v květnu 2015 a na níž vystoupil místopředseda Komise Frans Timmermans. V úvodním proslovu veřejná ochránkyně práv zdůraznila, jak je důležité, aby orgány



Akce evropské veřejné ochránkyně práv: „Je Brusel nový Washington DC? Transparentnost při lobbování v EU“.



EU měly zavedené řádné postupy k zajištění, aby jejich členové a představitelé věděli, jak uplatňovat svůj vliv. [#2](#)

Na způsob, jakým lobbisté uplatňují svůj vliv, bylo zaměřeno šetření, které se týkalo zástupců tabákového průmyslu. Veřejná ochránkyně práv [zjistila](#), že Barrosova Komise, s výjimkou Generálního ředitelství pro zdraví a spotřebitele, nejedná dostatečně transparentně v souvislosti s lobbováním pro tabákové společnosti, a tudíž řádně neprovádí pravidla a pokyny OSN v této oblasti. Veřejná ochránkyně práv vyzvala Komisi, aby na internetu aktivně zveřejňovala všechna jednání s tabákovými lobbisty či jejich zákonnými zástupci i zápisy z těchto jednání. Komise ve svém [stanovisku](#) k doporučení veřejné ochránkyně práv uvedla, že již plní své povinnosti podle Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku. Veřejná ochránkyně práv [odpověděla](#), že ji tento postoj hluboce mrzí, a uvedla, že veřejné zdraví si zasluhuje ten nejvyšší standard. [#4](#)



#4



Newstalk Lunchtime

@EUombudsman on tobacco lobbying in the EU: @EU_Commission have an obligation not to hide behind the non binding nature of the guidelines


Evropská veřejná ochránkyně práv k lobbování pro tabákové společnosti v EU: Evropská komise je povinná neschovávat se za nezávaznou povahu pokynů.

2.4 Etické otázky

Důvěra veřejnosti v orgány EU může být oslabena, pokud se občané domnívají, že vysocí úředníci mohou opustit svůj post a přijmout práci, například v soukromém sektoru, která zahrnuje lobbování u bývalých kolegů. V návaznosti na dvě stížnosti týkající se případů „otáčivých dveří“ veřejná ochránkyně práv v roce 2014 vydala řadu doporučení, jak takové případy řešit. V [dopisu](#) místopředsedkyni Komise Kristalině Georgievové veřejná ochránkyně práv zdůraznila význam jasného odůvodnění případů, kdy Komise schválí budoucí zaměstnání bývalých vysokých úředníků.

V prosinci Komise začala zveřejňovat jména určitých vysokých úředníků, kteří odešli z Komise a přijali místo jinde. Veřejně dostupné informace zahrnují předchozí povinnosti dotčených vysokých úředníků, jejich novou úlohu a hodnocení Komise ohledně možného střetu zájmů. Veřejná ochránkyně práv uvítala tento krok, který je v souladu s jejími [doporučeními](#), ale

zdůraznila, že nadále apeluje na Komisi, aby jména zveřejňovala častěji než jednou ročně, což je minimální zákonná lhůta. Vyzvala i ostatní orgány, instituce a agentury EU, aby tato opatření k zajištění transparentnosti vyžadovaná služebním řádem EU prováděly.

Zaměstnání po působení v Komisi bylo také předmětem **dopisu**, který veřejná ochránkyně práv zaslala předsedovi Komise Jeanu-Claudovi Junckerovi. Vyzvala v něm k aktivnějšímu přijímání opatření pro zajištění transparentnosti v souvislosti s pracovními místy, na něž nastupují bývalí komisaři. Předseda Juncker ve své odpovědi uvedl, že Komise zajistí, aby zápisy z jednání Komise byly snadněji dostupné v případě, že je přijato rozhodnutí o činnostech bývalých komisařů po skončení jejich funkčního období. V dopisu z prosince veřejná ochránkyně práv nadále zastávala názor, že Komise by měla aktivně zveřejňovat (v případě potřeby s upravenými osobními údaji) stanoviska *ad hoc* etického výboru, na jehož stanovisko musí Komise brát ohled, pokud jde o budoucí úlohy komisařů.  #5



#5

**Vicky Cann**

Great letter to President Juncker from @EUombudsman to demand more transparency on #revolvingdoors moves by ex-comrs <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark> ...

Skvělý dopis předsedovi Junckerovi od evropské veřejné ochránkyně práv vyžadující posílení transparentnosti ohledně případů otáčivých dveří bývalých komisařů.

Zachování vysoké úrovně etiky ve veřejné správě vyžaduje, aby i externí poradci podléhali důkladnému posouzení možných střetů zájmů. To bylo hlavním předmětem **případu**, kdy si britská nevládní organizace stěžovala na to, jakým způsobem Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) řešil případy údajného střetu zájmů členů pracovní skupiny úřadu EFSA zaměřené na geneticky modifikovaný hmyz. Veřejná ochránkyně práv shledala, že úřad EFSA nezajistil, aby mu odborníci pracující v akademické sféře předložili všechny příslušné informace. Navrhla rovněž, že úřad EFSA by měl přezkoumat svá pravidla týkající se střetu zájmů.

Na začátku roku 2015 veřejná ochránkyně práv zveřejnila výsledky svého šetření zaměřeného na situaci v oblasti pravidel pro *whistleblowing* v orgánech EU. Šetření, které bylo **zahájeno** v červenci 2014, odhalilo, že vnitřní pravidla pro *whistleblowing* přijaly pouze dva z devíti dotazovaných orgánů a institucí.

Zatímco Komise a Účetní dvůr již taková pravidla přijaly, Evropský parlament, Rada, Soudní dvůr, Evropská služba pro vnější činnost, Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů a evropský inspektor ochrany údajů ještě ne. #6



Transparency Int. EU

@EUombudsman finds that only 2/9 EU institutions have adequate #whistleblowing guidelines http://buzz.mw/bqc1k_f <http://bit.ly/QHjjNV>

Evropská veřejná ochránkyně práv zjistila, že pouze dva z devíti orgánů a institucí mají vhodné pokyny pro *whistleblowing*.

Z odpovědí vyplynulo, že je třeba vyvinout mnohem větší úsilí, aby se veřejnosti a potenciálním oznamovatelům dokázalo, že orgány a instituce EU *whistleblowing* vítají a že budou oznamovatele chránit před odvetnými opatřeními.

Potřebu těchto pravidel ukázalo **šetření** týkající se Evropské služby pro vnější činnost, které veřejná ochránkyně práv uzavřela v roce 2015. Stěžovatel, zaměstnanec policejní mise Evropské unie (EUPOL), se na veřejnou ochránkyni práv obrátil poté, co byl propuštěn. Stěžovatel obdržel dopis obsahující výpověď z pracovního poměru osm dní poté, co informoval velitele civilních operací útvaru schopnosti civilního plánování a provádění (CPCC) Rady Evropské unie o údajných nesrovnalostech v misi EUPOL. Stěžovatel již předtím zaslal dopis vedoucímu mise, v němž upozorňoval na 20 nesrovnalostí v misi EUPOL. Veřejná ochránkyně práv uvedla, že vzhledem k načasování a znění výpovědi lze důvodně dospět k závěru, že stěžovatel byl propuštěn, protože oznámil protiprávní jednání. Veřejná ochránkyně práv též kritizovala proces vnitřního přezkumu *ad hoc*, který byl uplatněn pro prošetření tvrzení stěžovatele.

Na konci roku 2015 Evropská služba pro vnější činnost informovala veřejnou ochránkyni práv o tom, že přijala pravidla Komise pro *whistleblowing* a že se dohodla na samostatném postupu pro *whistleblowing* vztahující se na její mise. Parlament a Výbor regionů také přijaly nezbytná pravidla pro *whistleblowing*. Veřejná ochránkyně práv podrobně prostuduje přijatá pravidla a těší se, až pravidla přijmou i ostatní orgány a instituce. Řádná pravidla v této oblasti znamenají, že se zvyšuje šance, aby jakékoli nesprávné jednání ve správě EU vyplulo na povrch.

2.5 Základní práva

Zajišťovat, aby orgány a instituce EU dodržovaly základní práva, je hlavní součástí činnosti veřejné ochránkyně práv. I v této oblasti orgány a instituce EU provedly na základě dobré spolupráce s úřadem veřejné ochránkyně práv významné změny. [#7](#)

Úřad provedl šetření (souběžně s 19 členy Evropské sítě veřejných ochránců práv) zaměřené na to, zda jsou dodržována základní práva migrantů, kteří se musejí vrátit do své domovské země. Veřejná ochránkyně práv zkoumala úlohu Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (Frontex) při společném nuceném navracení uprchlíků, zatímco 19 národních úřadů veřejného ochránce práv objasňovalo, jak se nucené navracení provádí v jejich členských státech. Veřejná ochránkyně práv uzavřela šetření v květnu s několika [návrhy](#), včetně toho, že rodiny s dětmi i těhotné ženy by měly být umístěny odděleně od ostatních navracených uprchlíků a že agentura by měla podporovat společná pravidla týkající se používání zadržných prostředků. Agentura Frontex reagovala příkladným způsobem. V prosinci Evropský parlament podpořil výzvu veřejné ochránkyně práv v návaznosti na předchozí šetření v roce 2013, aby agentura Frontex zavedla mechanismus pro podávání a vyřizování stížností týkajících se potenciálního porušování práv v souvislosti s její činností. Komise následně předložila návrh nařízení týkající se nahrazení agentury Frontex Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž. Součástí návrhu byl i mechanismus pro podávání a vyřizování stížností. [#8](#)

Veřejná ochránkyně práv v roce 2015 rovněž uzavřela šetření zabývající se tím, zda členské státy při čerpání finančních prostředků z Fondu soudržnosti EU dodržují Listinu základních práv Evropské unie. Šetření zahájila v květnu 2014 na základě obav ozývajících se zejména z občanské společnosti, že by finanční prostředky EU mohly být čerpány způsobem, který uvedená práva narušuje, například využíváním prostředků na projekty, při nichž se osoby se zdravotním postižením zavírají do ústavů místo toho, aby se začleňovaly do společnosti. Veřejná ochránkyně práv čerpala ze zpětné vazby od nevládních organizací a národních veřejných ochránců práv a vypracovala [osm návrhů](#) pro Komisi v rámci dohledu nad členskými státy v této oblasti. Komise odpověděla v listopadu. Oznámila vydání pokynů k dodržování listiny v souvislosti s politikou soudržnosti určené členskými státy, na které bude navazovat odborná příprava.

Případ týkající se základních práv vycházel ze stížnosti zaměstnankyně Parlamentu, která má dceru s vážným poškozením mozku. Zaměstnankyně se obrátila na veřejnou ochránkyni práv poté, co Parlament usiloval o zrušení výjimky



#7



The Bureau

EU Ombudsman tells us Frontex has significant 'room for improvement' how it handles joint returns of illegal migrants [http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos ...](http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos...)

Evropská veřejná ochránkyně práv nám sdělila, že v případě způsobu, jakým agentura Frontex řeší společné navracení nelegálních migrantů, existuje značný prostor pro zlepšení.



#8



Roberta Metsola MEP

#HappeningNow: meeting with stakeholders, [#Frontex](#) & [@EUombudsman](#) on our report on agency [@EP_Petitions](#) [@EP_Justice](#)



Setkání zúčastněných subjektů, agentury Frontex a evropské veřejné ochránkyně práv za účelem diskuse o zprávě o agentuře Frontex, kterou vypracovaly Petiční výbor a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu.



z pravidelného přerazování v rámci mobility zaměstnanců, kterou jí udělil. Veřejná ochránkyně práv požádala Parlament, aby výjimku nerušil po dobu, po níž stav dcery stěžovatelky vyžaduje přítomnost matky, i pokud to znamená na dobu neurčitou. Parlament s doporučením souhlasil.

2.6 Politika EU v oblasti hospodářské soutěže



Evropská komisařka pro hospodářskou soutěž
Margrethe Vestagerová.

Rozhodnutí Komise v záležitostech hospodářské soutěže mohou mít dalekosáhlé důsledky pro podniky, protože například určují, zda mohou podniky spolu fúzovat, zda se jejich činnost považuje za kartel nebo zda uplatňují nekalé praktiky. I zde platí, že Komise musí zajistit vysokou úroveň správních postupů, včetně nestranného rozhodování.

Jeden případ z oblasti politiky hospodářské soutěže se týkal veřejných prohlášení, která učinil tehdejší komisař pro hospodářskou soutěž v letech 2012 a 2014 v souvislosti s probíhajícím šetřením ohledně možného kartelu. Jedna z šetřených bank, Crédit Agricole, si stěžovala, že prohlášení budila dojem, že se Komise již rozhodla, jaký bude konečný výsledek probíhajícího šetření. Po prošetření případu veřejná ochránkyně práv v březnu požádala Komisi, aby uznala, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, a přijala opatření, aby se podobných problémů v budoucnosti vyvarovala.

Ve svém konečném **rozhodnutí**, jímž šetření v listopadu uzavřela, veřejná ochránkyně práv uvedla, že je spokojena s tím, že Komise přijala opatření, aby se podobná situace v budoucnosti již neopakovala. Zároveň znovu zmínila své předchozí zjištění nesprávného úředního postupu, kdy Komise působila dojemem, že již dospěla k závěru ohledně účasti stěžovatele v kartelu ještě před dokončením vyšetřování. #9



#9

Finance
News
London

**Finance News
London**

European Ombudsman
criticises ex-regulator in C.
Agricole case <http://reuters/1MviiHb>

Evropská veřejná ochránkyně práv
kritizuje bývalý regulační orgán
v případě Crédit Agricole.

2.7 Účast veřejnosti na rozhodovacím procesu v EU

Občané se stále více dožadují práva mít slovo v tvorbě politik EU. Evropská občanská iniciativa, která působí od roku 2012, byla zřízena s cílem pokusit se toto očekávání splnit. V souladu s pravidly evropské občanské iniciativy může jeden milion občanů z alespoň sedmi členských států požádat Komisi, aby přijala právní předpisy v určité oblasti. [#10](#)

Po obdržení řady stížností týkajících se zákonných a praktických požadavků na provozování občanské iniciativy se veřejná ochránkyně práv rozhodla prošetřit postup evropské občanské iniciativy a úlohu Komise v něm. Veřejná ochránkyně práv vyzvala organizátory evropských občanských iniciativ, organizace občanské společnosti a zainteresované občany, aby informovali o tom, jak iniciativa funguje. Na základě obdržení odpovědí byly vypracovány [pokyny](#) pro zlepšení fungování evropské občanské iniciativy. Návrhy zahrnovaly zajištění, aby odůvodnění pro zamítnutí petice evropské občanské iniciativy bylo podrobné a ucelené, a zavedení jednodušších a jednotných požadavků týkajících se osobních údajů vyžadovaných od podepsaných osob. [#11](#)

Veřejná ochránkyně práv uvedené pokyny [představila](#) v dubnu na zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru u příležitosti každoročního „Dne evropské občanské iniciativy“. Poznamenala, že hrozí, že evropská občanská iniciativa nebude fungovat, bude-li vnímána jen jako nástroj, který Komise pouze toleruje, a nikoli aktivně podporuje. Komise odpověděla, že se vynasnaží zlepšit svá vysvětlení ohledně nepřijetí opatření v souvislosti s nějakou iniciativou a že zdokonalila software pro shromažďování údajů *on-line*. [#12](#)

Význam konzultování veřejnosti figuroval také ve [stížnosti](#), kterou veřejná ochránkyně práv předložila Evropské asociaci kompetitivních telekomunikací (ECTA). Asociace obvinila Komisi z toho, že neprovedla odpovídající veřejnou konzultaci a hodnocení dopadu před předložením návrhu nařízení týkajícího se jednotného evropského trhu elektronických komunikací, který zahrnoval také postupné rušení roamingových poplatků. Veřejná ochránkyně práv dospěla k závěru, že přestože Komise by normálně měla dodržovat minimální normy o veřejných konzultacích (stanovené ve sdělení Komise z roku 2002), byla oprávněna stanovit politické priority a činit politická rozhodnutí v konkrétním kontextu tohoto legislativního návrhu. Veřejná ochránkyně práv však vyzvala Komisi, aby ve svých pravidlech zpřesnila a vymezila okolnosti, za kterých může zkrátit veřejnou konzultaci v zájmu politických priorit.



ECAS NGO

For the [@EUombudsman](#) the EC's reply to the ECI must be detailed and transparent

Podle evropské veřejné ochránkyně práv musí být odpověď Evropské komise evropské občanské iniciativě podrobná a transparentní.



ECI Campaign

[@EUombudsman](#): more can be done by the [@EU_Commission](#) to improve the [#ECI](#). [#eciday2015](#) [#savetheECI](#)

Evropská veřejná ochránkyně práv uvádí, že Evropská komise toho může pro zlepšení evropské občanské iniciativy učinit ještě více.



Maria L Sanchez B

[#ECI](#) as engaging tool requires that citizens feel not only heard but also listened to, says [@EUombudsman](#) <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark> ...

Evropská občanská iniciativa jako nástroj pro zapojení občanů vyžaduje, aby občané měli nejenom pocit, že je někdo slyší, ale že jim také naslouchá, říká evropská veřejná ochránkyně práv.

Předmětem stížnosti týkající se veřejné konzultace byl také Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA). Velšská nevládní organizace si [stěžovala](#), že veřejná konzultace úřadu EFSA o používání glyfosátu (herbicid) nebyla dostatečně uživatelsky přívětivá. Po intervenci veřejné ochránkyně práv úřad EFSA zjednodušil své postupy pro účast ve veřejné konzultaci.

2.8 Agentury EU

Většina činností veřejné ochránkyně práv se týká šetření souvisejících s Komisí, což odráží velikost Komise z hlediska správy, množství výsledků její práce a rozsah povinností. Agentury EU, které se zabývají celou řadou otázek od základních práv přes léčivé přípravky, životní prostředí až po bezpečnost letectví, však také hrají velkou, byť nepřímou, roli v životech občanů. Jsou druhou největší skupinou subjektů, na které se zaměřují šetření prováděná veřejnou ochránkyní práv. Stejně jako jiné instituce i agentury se musejí řídit nejvyššími standardy transparentnosti, odpovědnosti a etiky.

Jeden [případ](#) agentury, který veřejná ochránkyně práv řešila v roce 2015, se týkal Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) se sídlem v Helsinkách. Veřejná ochránkyně práv zahájila šetření na základě stížnosti nevládní organizace týkající se návrhů zkoušek na zvířatech. Agentura ECHA tvrdila, že tyto návrhy nemohla zamítnout, zatímco nevládní organizace oponovala, že údaje pro návrhy zkoušek lze získat za použití alternativní metody. Veřejná ochránkyně práv dospěla k závěru, že agentura ECHA vykládala svoji úlohu příliš striktně. Navrhla agentuře, aby od všech žadatelů o registraci požadovala důkaz o tom, že se snažili zamezit zkouškám na zvířatech, a aby žadatelům o registraci poskytovala informace, které by jim umožnily se zkouškám na zvířatech vyhnout. Agentura ECHA souhlasila, že realizuje oba návrhy. [Twitter #13](#)



#13



Miguel Ángel Blanes

Good job of European Ombudsman. Congratulations [#transparency](#) [#opengov](#) [#democracy](#)

Evropská veřejná ochránkyně práv odvedla dobrou práci. Blahopřejeme.

V říjnu 2015 byla [pozornost](#) zaměřena na Výkonnou agenturu pro výzkum se sídlem v Bruselu. Případ se týkal zamítnutí žádosti o stipendium v rámci výzkumného programu EU. Univerzita stěžovateli nejprve nabídla místo, poté ho však informovala o tom, že jelikož předtím absolvoval stáž v soukromé společnosti, je jeho žádost „morálně nepřijatelná“, protože mimo jiných důvodů probíhá právní spor mezi členy týmu a danou společností. Stěžoval si agentuře, agentura však uvedla, že nábor výzkumných pracovníků je záležitostí příjemců grantů, což je v tomto případě univerzita. Výzkumný pracovník se obrátil na veřejnou ochránkyni práv s tím, že řízení nebylo transparentní. Veřejná ochránkyně práv doporučila agentuře, aby posílila dohled nad náborovými postupy institucí udělujících stipendia v oblasti výzkumu. Agentura doporučení přijala.

Další **případ** se týkal Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA), kterou malá komunitní skupina v Irsku obvinila z toho, že nespravedlivě zkrátila lhůtu pro předkládání žádostí o grant pro projekty partnerství měst. Po intervenci veřejné ochránkyně práv agentura EACEA objasnila své jednání a stěžovatel se bude moci zúčastnit projektu partnerství v roce 2016.



Kapitola 3

20. výročí zřízení úřadu veřejného ochránce práv

Evropská veřejná ochránkyně práv s poslanci Evropského parlamentu Peterem Jahrem (vlevo) a Seánem Kellym (vpravo) oslavují 20 let působení úřadu evropského veřejného ochránce práv.



V roce 2015 úřad evropského veřejného ochránce práv, zřízený Maastrichtskou smlouvou, oslavil 20 let své působnosti. V rámci oslav tohoto výročí uspořádala Emily O'Reillyová v červnu kolokvium, na něž byli pozváni její dva předchůdci Jacob Söderman a Nikiforos Diamandouros a také další veřejní ochránci práv a představitelé akademické obce, s cílem diskutovat o vývoji úřadu veřejného ochránce práv i o klíčových otázkách, jako je transparentnost, řádná správa a prozíravost veřejného ochránce práv (tzv. ombudsprudence). Ve svém proslovu na kolokviu veřejná ochránkyně práv uvedla, že její činnost umožňuje skutečnost, že orgány a instituce EU nadále akceptují a respektují úlohu veřejného ochránce práv v rámci širší veřejné správy.



Kolokvium k 20. výročí zřízení úřadu evropského veřejného ochránce práv.



Evropská veřejná ochránkyně práv s Cecilíí Wikströmovou (vpravo), předsedkyní Petičního výboru Evropského parlamentu, a Marlene Mizziovou (vlevo), místopředsedkyní Petičního výboru Evropského parlamentu, na recepci k 20. výročí zřízení úřadu evropského veřejného ochránce práv.

V listopadu úřad výročí oslavil recepcí v Evropském parlamentu, na níž jako pozvaný řečník vystoupila předsedkyně Petičního výboru Cecilie Wikströmová. Akce se zúčastnilo několik poslanců Evropského parlamentu, národní veřejní ochránci práv, kontaktní osoby z orgánů a institucí EU a dalších zainteresované osoby.



Kapitola 4

Vztahy s orgány a institucemi EU

Veřejná ochránkyně práv předává výroční zprávu za rok 2014 Martinu Schulzovi, předsedovi a poslanci Evropského parlamentu.



4.1 Evropský parlament

Veřejná ochránkyně práv považuje dobré vztahy s Evropským parlamentem za nezbytné pro svoji práci. V průběhu roku 2015 se setkala s jeho předsedou Martinem Schulzem i s více než 30 poslanci Evropského parlamentu ze všech hlavních politických skupin a z řady různých členských států. Veřejná ochránkyně práv se na žádost účastní zasedání výborů. V předchozím roce se zúčastnila zasedání Petičního výboru a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu. Zároveň promluvila na [společném slyšení](#) s názvem „Towards a high degree of Accountability, Transparency & Integrity in the EU Institutions“ (Na cestě k vysoké míře odpovědnosti, transparentnosti a integrity v orgánech EU).

4.2 Petiční výbor

Veřejná ochránkyně práv s Petičním výborem vede nepřetržitý dialog. Tento kontakt je nezbytný pro poskytování pomoci občanům a obyvatelům EU v souvislosti s jejich obavami a pro koordinaci činnosti úřadu veřejného ochránce práv a výboru. Veřejná ochránkyně práv řeší stížnosti proti orgánům, institucím a agenturám EU, zatímco Petiční výbor se zabývá peticemi týkajícími se různých oblastí činnosti EU v celé Evropě. I v roce

2015 pokračovala úspěšná spolupráce s předsedkyní výboru Cecilií Wikströmovou a poslanci Evropského parlamentu ze všech politických skupin. Veřejná ochránkyně práv oceňuje pokračující společné úsilí o transformaci EU tak, aby byla více orientovaná na poskytování služeb občanům a byla k nim vstřícnější.

4.3 Evropská komise

Evropská komise je výkonným orgánem EU, zároveň odpovídá za značný objem činností v oblasti správy EU a je na ni upřena značná pozornost veřejnosti. Právě proto je předmětem většiny stížností předkládaných veřejné ochránkyni práv. Veřejná ochránkyně práv tudíž s Komisí udržuje úzké vztahy a v roce 2015 se třikrát setkala s předsedou Junckerem i s několika místopředsedy, komisaři a generálním tajemníkem. V průběhu roku se nadále konala také měsíční setkání na úrovni útvarů. Uplynulý rok byl podle veřejné ochránkyně práv rokem pokračujícího úsilí o zvyšování transparentnosti a budování úzkého pracovního vztahu s Komisí.



Evropská veřejná ochránkyně práv s místopředsedou Evropské komise Fransem Timmermansem.



Evropská veřejná ochránkyně práv s předsedou Evropské komise Jeanem-Claudem Junckerem.

4.4 Další orgány, instituce a agentury EU

Veřejná ochránkyně práv rovněž udržuje významné vztahy s dalšími orgány, institucemi a agenturami EU s cílem pomoci zlepšovat jejich správní kulturu a interinstitucionální spolupráci. V roce 2015 se veřejná ochránkyně práv setkala s generálním tajemníkem Rady Evropské unie, výkonným ředitelem Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, místopředsedou Evropského hospodářského a sociálního výboru, evropským inspektorem ochrany údajů, výkonným ředitelem Evropské agentury pro chemické látky, prezidentem Evropské investiční banky

a prozatímním ředitelem Agentury Evropské unie pro základní práva. Tato setkání jsou nedílnou součástí mandátu veřejné ochránkyně práv zachovat nejvyšší standard veřejné správy a v souladu s její strategií zvyšovat význam, viditelnost a dopad úřadu jménem občanů. [#14](#) [#15](#)

**Aidan OSullivan**

Good meeting just now between [@EUombudsman](#) and [@FedericaMog](#) [@eu_eas](#) in [#Strasbourg](#)



Úspěšné setkání evropské veřejné ochránkyně práv a Federiky Mogheriniové, představitelky EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, ve Štrasburku.

**European Ombudsman**

[.@euombudsman](#) just concluded a fruitful meeting with [@EIBtheEUBank](#) President, Werner Hoyer & VP Jonathan Taylor




Evropská veřejná ochránkyně práv právě ukončila plodné setkání s prezidentem Evropské investiční banky Wernerem Hoyerem a viceprezidentem Evropské investiční banky Jonathanem Taylorem.

4.5 Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

Veřejná ochránkyně práv může konstatovat existenci nesprávného úředního postupu, pokud orgán či instituce EU porušuje jakákoli práva stanovená v Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením.

V roce 2015 výbor odborníků pro Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením provedl přezkum, jak EU úmluvu provádí. Jako člen rámce, který toto provádění monitoruje, veřejná ochránkyně práv poskytla příklady šetření provedených jejím úřadem. Veřejná ochránkyně práv se též aktivně podílí na reformě rámce.

Jedna ze stížností, kterou veřejná ochránkyně práv řešila, byla od neslyšícího uchazeče, který při zkoušce v rámci výběrového řízení Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO) požádal o čas navíc. Úřad EPSO žádosti nevyhověl a uchazeč se obrátil na veřejnou ochránkyni práv, která nyní záležitost konzultuje se zainteresovanými subjekty a odborníky.

V rámci jiné stížnosti veřejná ochránkyně práv považovala za nepřijatelné, že Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast neposkytla tlumočení do znakového jazyka na konferenci o programu Erasmus+ poté, co původně potvrdila, že je zajistí. Několik dní před akcí pořadatelé oznámili žadatelům, že tlumočník, který měl tlumočení zajistit, svoji účast odřekl. Veřejná ochránkyně práv požádala agenturu, aby přezkoumala svá ujednání o poskytování tlumočení do znakového jazyka, aby se tento problém již neopakoval.  #16



#16



Catherine Naughton

@EUombudsman recommends fully independent, adequately resourced CPRD monitoring framework with appropriate legal basis [#eucrpframework](#)

Evropská veřejná ochránkyně práv doporučuje plně nezávislý rámec pro monitorování provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, který je zcela nezávislý a disponuje dostatečnými zdroji.



Kapitola 5


Evropská síť veřejných ochránců práv


Stížnosti předané jiným orgánům a institucím; stěžovatelé, jimž veřejná ochránkyně práv v roce 2015 doporučila obrátit se na jiné orgány a instituce

Člen Evropské sítě veřejných ochránců práv

512  52,7 %

z toho:

470  národní nebo regionální veřejný ochránce práv nebo podobná instituce (48,4 %)

42  Petiční výbor Evropského parlamentu (4,3 %)

Evropská komise

137  14,1 %

Další orgány a instituce

439  45,2 %

Poznámka: Protože v některých případech veřejná ochránkyně práv poskytla stěžovateli více než jeden typ doporučení, součet jednotlivých procentuálních podílů přesahuje 100 %.

Strategickým cílem evropské veřejné ochránkyně práv je zvětšovat dopad, význam a viditelnost úřadu. V roce 2015 spolu se svými protějšky, veřejnými ochránci práv na vnitrostátní úrovni, veřejná ochránkyně práv zahájila reformu Evropské sítě veřejných ochránců práv s cílem zvýšit viditelnost sítě a její význam pro evropskou veřejnost. Síť zahrnuje 96 úřadů ve 36 evropských zemích, jakož i Petiční výbor Evropského parlamentu.

Na základě informací členů Evropské sítě veřejných ochránců práv evropská veřejná ochránkyně práv vypracovala sérii návrhů na reformu sítě. Hlavní změny zahrnovaly zahájení souběžných šetření prováděných evropskou veřejnou ochránkyní práv a národními úřady veřejných ochránců práv i užší spolupráci na vybraných tématech společného zájmu.

Příkladem bylo souběžné šetření nuceného navracení nelegálních migrantů z EU, jak bylo uvedeno výše. Evropská veřejná ochránkyně práv zkoumala, jak agentura Frontex tyto případy nuceného navracení řeší, zatímco kolegové z 19 národních úřadů

zkoumali, jak se k těmto případům přistupuje v členských státech. Na základě jejich zjištění evropská veřejná ochránkyně práv předložila agentuře Frontex několik návrhů. Pracovníci, kteří se podíleli na souběžném šetření, uspořádali v říjnu v Madridu následné zasedání. [#17](#)

Po diskusích s národními kolegy evropská veřejná ochránkyně práv v prosinci informovala Komisi, že Evropská síť veřejných ochránců práv bude dále zkoumat, zda jsou finanční prostředky z Azylového, migračního a integračního fondu EU (AMIF) vynakládány na úrovni členských států způsobem, který dodržuje základní práva migrantů.

Dalším příkladem tematické spolupráce byla konzultace se všemi kolegy ze sítě o transparentnosti při lobbování, kterou evropská veřejná ochránkyně práv zahájila v prosinci. Cílem bylo sestavit pokyny pro státní úředníky na úrovni EU a členských států k jejich styku se zástupci zájmových skupin. Rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv zaměřit se na tuto problematiku odráží skutečnost, že tlaku lobbování nejsou vystaveny jen správní orgány EU, ale také správní orgány na vnitrostátní úrovni. Aby pokyny k transparentnosti při lobbování byly účinné, musejí tuto mnohohrstevnou skutečnost odrážet. [g+ #2](#)

g+

#2

Evropská veřejná ochránkyně práv

Tento týden navštívila evropská veřejná ochránkyně práv Vídeň a Budapešť, aby si vyměnila názory se svým rakouským a maďarským protějškem o plánech na posilování spolupráce v rámci Evropské sítě veřejných ochránců práv. Setkala se i s novináři, zainteresovanými subjekty a představiteli Agentury Evropské unie pro základní práva.



Jedním z dalších reformních návrhů pro síť byl nápad pořádat jednou za rok v Bruselu hlavní seminář Evropské sítě veřejných ochránců práv, na němž by se debatovalo o tématu klíčového veřejného zájmu. Evropská veřejná ochránkyně práv dále začala zlepšovat vnitřní postup pro vyřizování dotazů národních úřadů týkajících se práva EU. Díky tomu budou odpovědi od orgánů EU



#17



**Gundi
Gadesmann**

Network of EU Ombudsmen:
Investigators exchange
experiences on [@FrontexEU](#)
forced joint return flights
[@EUombudsman](#)

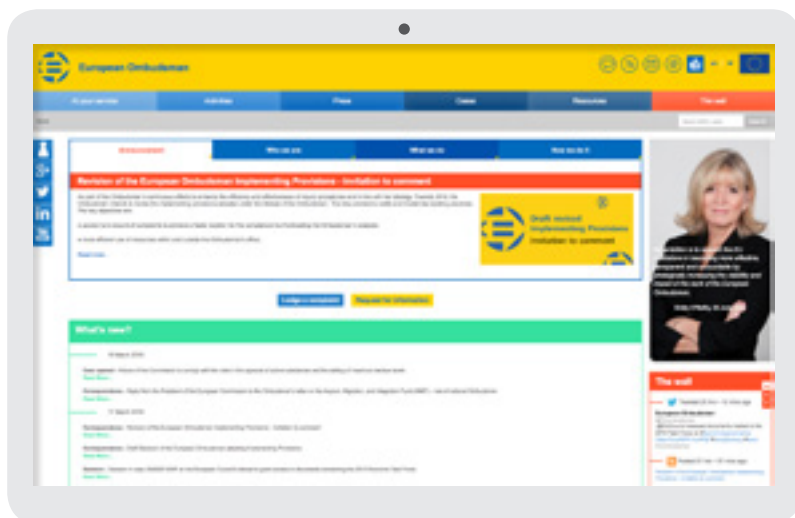


Evropská síť veřejných ochránců práv: pracovníci podílející se na společném šetření si vyměňují zkušenosti týkající se společných letů organizovaných agenturou Frontex a členskými státy za účelem nuceného navracení.



Seminář Evropské sítě veřejných ochránců práv ve Varšavě.

k dispozici včas, aby je kolegové z národních úřadů mohli použít při svých vlastních šetřeních. Národní úřady veřejných ochránců práv byly též požádány o předložení společných příspěvků do veřejných konzultací Evropské komise o legislativních návrzích, které se dotýkají práv občanů.



Interaktivní průvodce evropské veřejné ochránkyně práv každoročně pomáhá tisícům občanů najít ten správný orgán, na nějž se mohou se svým problémem obrátit.

V dubnu se ve Varšavě uskutečnil 10. národní seminář Evropské sítě veřejných ochránců práv. Na konferenci s názvem „Veřejní ochránci práv proti diskriminaci“ veřejní ochránci práv diskutovali o tom, jak řeší případy zahrnující diskriminaci, práva osob patřících k národnostním menšinám a práva starších osob.

V prosinci veřejná ochránkyně práv navštívila své protějšky ve Vídni a v Budapešti. Diskuse v obou hlavních městech se zaměřily na otázky, jako jsou základní práva, transparentnost a lobbování. Návštěvy proběhly v rámci snahy veřejné ochránkyně práv zvyšovat viditelnost sítě a poukazovat na význam spolupráce na vnitrostátní i evropské úrovni.

Publikace veřejné ochránkyně práv s názvem *Problémy s EU? Kdo Vám může pomoci?* obsahuje více informací o alternativních způsobech nápravy.





6.1 Rozpočet

Rozpočet úřadu veřejného ochránce práv je samostatným oddílem rozpočtu EU. Dělí se na tři hlavy. Hlava 1 obsahuje platy, příspěvky a další výdaje spojené se zaměstnanci. Hlava 2 obsahuje výdaje na budovy, nábytek a zařízení a různé provozní výdaje. Hlava 3 obsahuje výdaje související s obecnými činnostmi úřadu. V roce 2015 činila výše rozpočtových prostředků 10 346 105 EUR.

S cílem zajistit účinné řízení prostředků provádí interní auditor úřadu veřejného ochránce práv pravidelné kontroly systémů vnitřní kontroly a finančních operací úřadu. Stejně jako u ostatních orgánů a institucí EU provádí Evropský účetní dvůr také audit úřadu veřejného ochránce práv.

6.2 Využití zdrojů

Úřad veřejného ochránce práv každoročně přijímá [roční plán řízení](#), který vymezuje konkrétní kroky, jež musí úřad provést, aby mohl realizovat své cíle a priority. Roční plán řízení pro rok 2015 je prvním plánem založeným na strategii evropské veřejné ochránkyně práv s názvem „[Směrem k roku 2019](#)“.



Zaměstnanci úřadu evropského veřejného ochránce práv.

6.3 Tým veřejné ochránkyně práv

Úřad má vysoce kvalifikované zaměstnance hovořící mnoha jazyky. To zaručuje, že může vyřizovat stížnosti na nesprávný úřední postup ve 24 úředních jazycích EU a zvyšovat podvědomí o činnosti evropské veřejné ochránkyně práv. V roce 2015 zahrnoval plán pracovních míst úřadu evropského veřejného ochránce práv 66 pracovních míst. V září do úřadu nastoupila Beate Gminderová, a to na pozici generální tajemnice, ve které nahradila Iana Hardena odcházejícího do důchodu.

Úplný a pravidelně aktualizovaný seznam zaměstnanců, včetně podrobných informací o struktuře úřadu veřejného ochránce práv a úkolech jednotlivých oddělení, je k dispozici na [internetových stránkách veřejné ochránkyně práv](#).



Beate Gminderová nastoupila do úřadu evropského veřejného ochránce práv na pozici generální tajemnice.

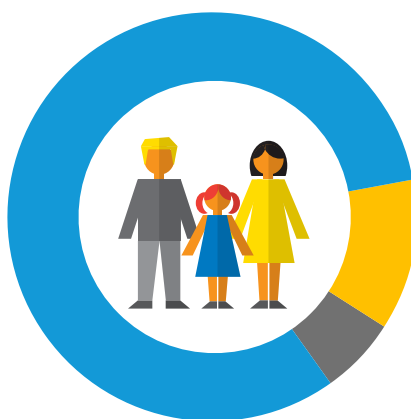


Kapitola 7

Druh a zdroj stížností

Od roku 2015 evropská veřejná ochránkyně práv soustavně upravuje své postupy šetření tak, aby byly účinnější a měly větší dopad na vyšší počet občanů. Několik případů založených na stížnostech proto nebylo zahájeno na individuální bázi, ale bylo řešeno v kontextu strategických šetření, např. transparentnost jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství, složení skupin odborníků nebo dodržování lidských práv v souvislosti s Fondem soudržnosti EU. Tento aktivnější strategický přístup téměř jistě pomohl předejít dalším individuálním stížnostem.

17 033
občanů, jimž evropská
veřejná ochránkyně práv
v roce 2015 pomohla



13 966

rad poskytnutých pomocí interaktivního
průvodce na internetových stránkách
veřejné ochránkyně práv

2 007

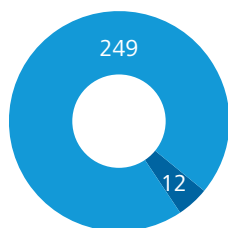
stížností řešených v roce 2015

1 060

žádostí o informace, na něž úřad
veřejného ochránce práv odpověděl

261

šetření zahájených evropskou
veřejnou ochránkyní práv
v roce 2015

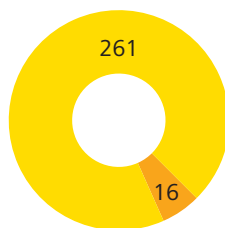


šetření zahájených na
základě stížností

šetření zahájených
z vlastního podnětu (včetně
tří strategických šetření) ⁽¹⁾

277

šetření, která evropská veřejná
ochránkyně práv v roce 2015
uzavřela

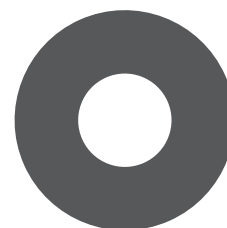


šetření na základě
stížností uzavřeno

šetření z vlastního podnětu
uzavřeno (včetně osmi
strategických šetření) ⁽²⁾

6

strategických
iniciativ ⁽³⁾

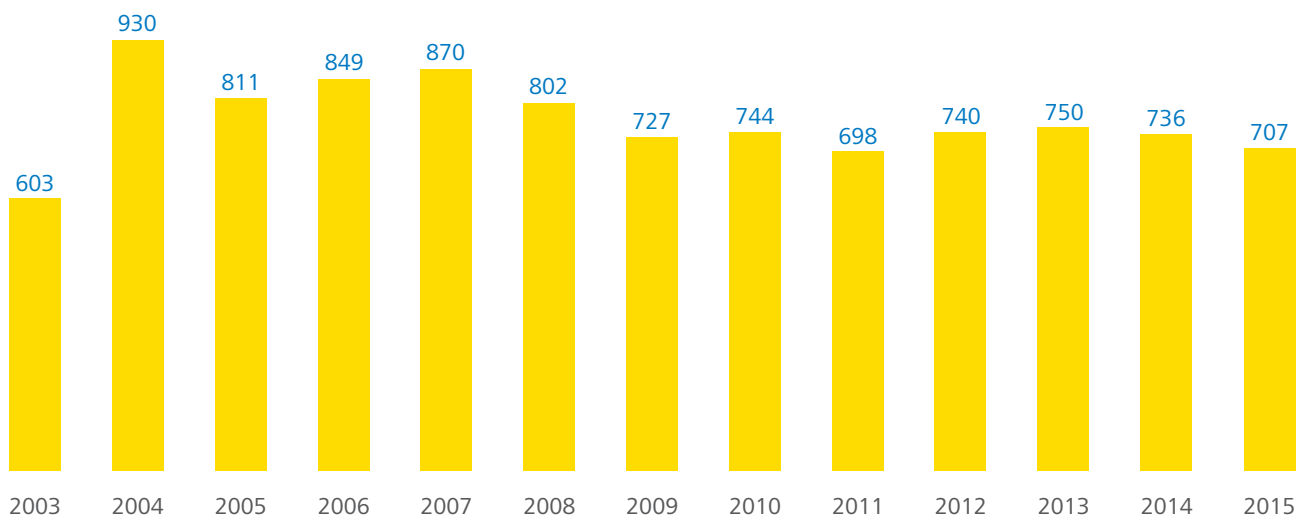


⁽¹⁾ Technická šetření z vlastního podnětu (např. šetření založená na stížnostech osob, které nejsou občany EU) se liší od strategických šetření z vlastního podnětu (např. o transparentnosti třístranných jednání a opožděných platbách).

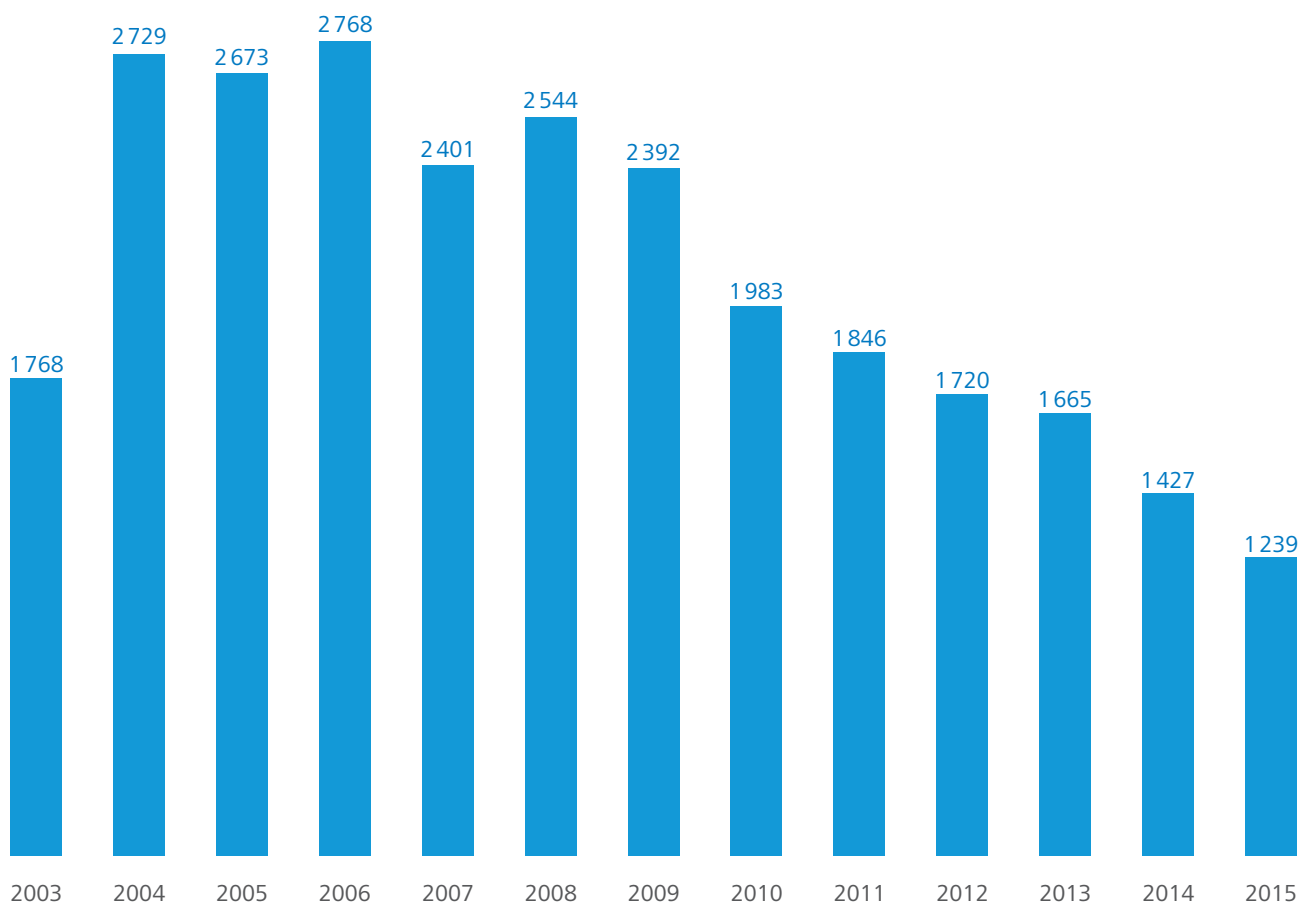
⁽²⁾ Tento údaj zahrnuje strategická šetření o transparentnosti jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství, *whistleblowingu*, evropské občanské iniciativě, základních právech v souvislosti s politikou soudržnosti EU a nuceným navracením migrantů organizovaným agenturou Frontex.

⁽³⁾ Veřejná ochránkyně práv se rozhodla zabývat řadou strategicky významných témat, aniž by zahajovala šetření, např. transparentnost ECB, činnosti bývalých komisařů po skončení jejich mandátu a otázkou související s Azylovým, migračním a integračním fondem (AMIF).

Počet stížností, které spadají do působnosti evropského veřejného ochránce práv, v období 2003–2015

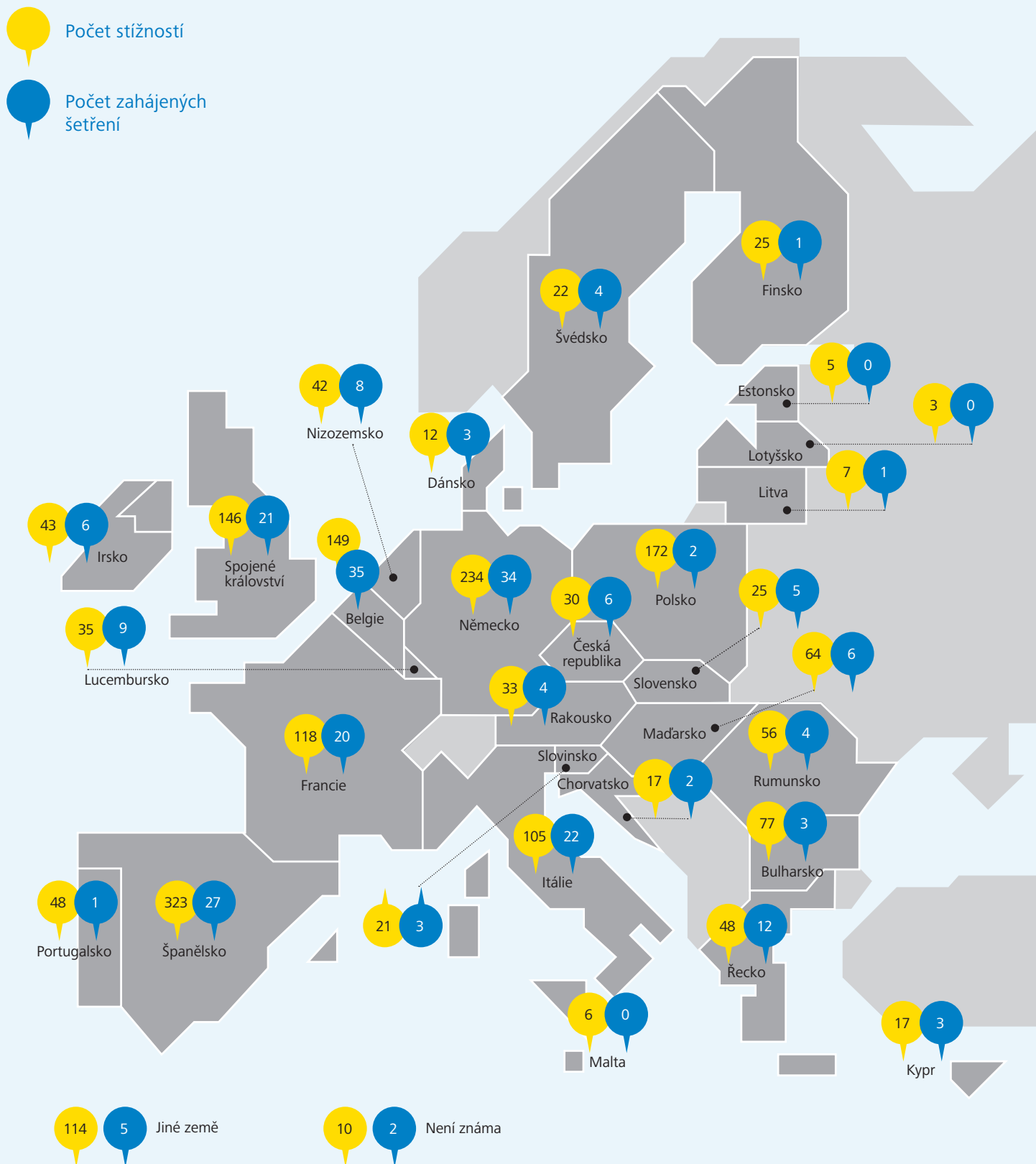


Počet stížností, které nespádají do působnosti evropského veřejného ochránce práv, v období 2003–2015





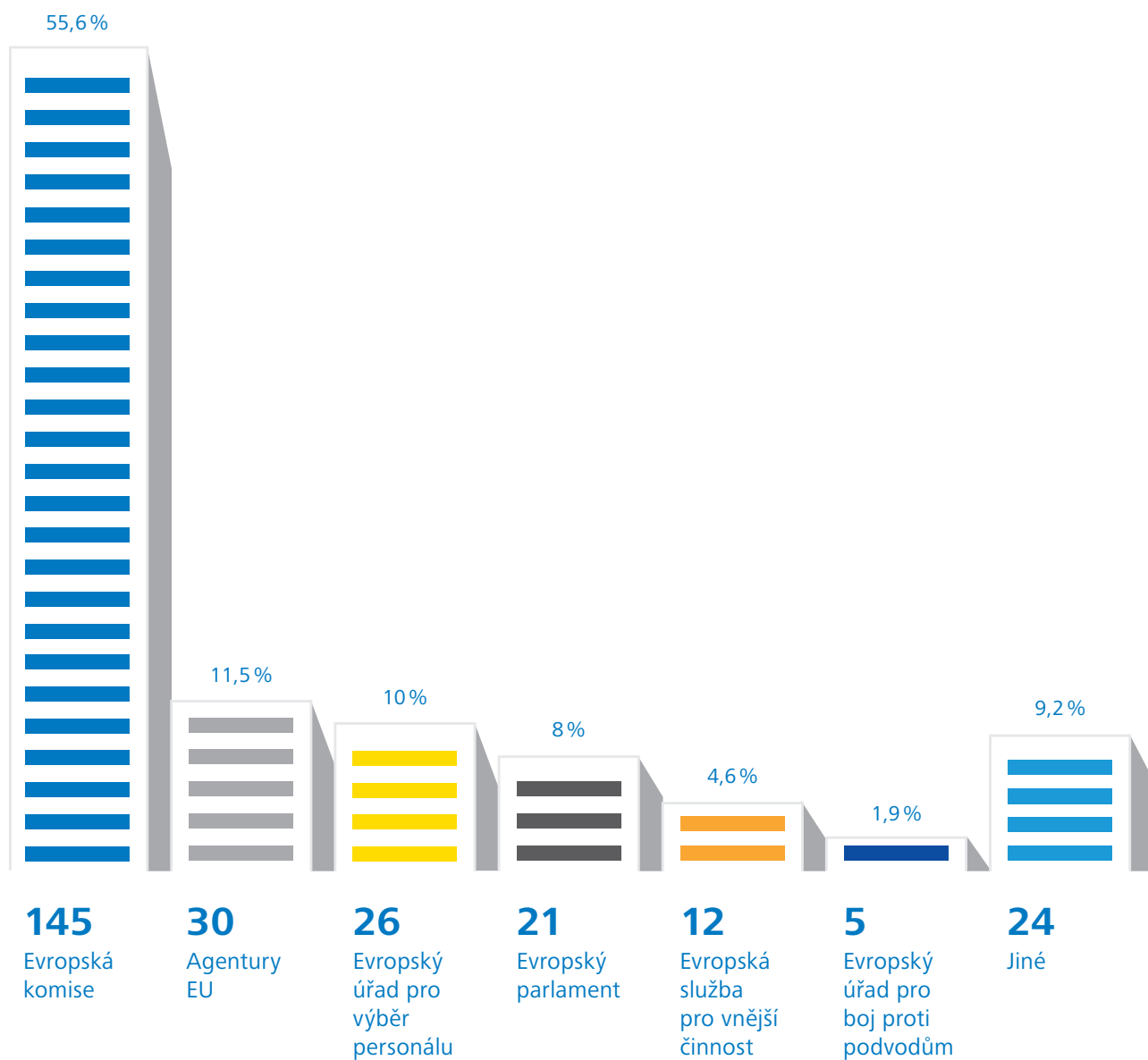
Země původu zaznamenaných stížností a šetření, která evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 zahájila





Kapitola 8 Na koho?

Šetření, která evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 vedla, se týkala těchto orgánů a institucí



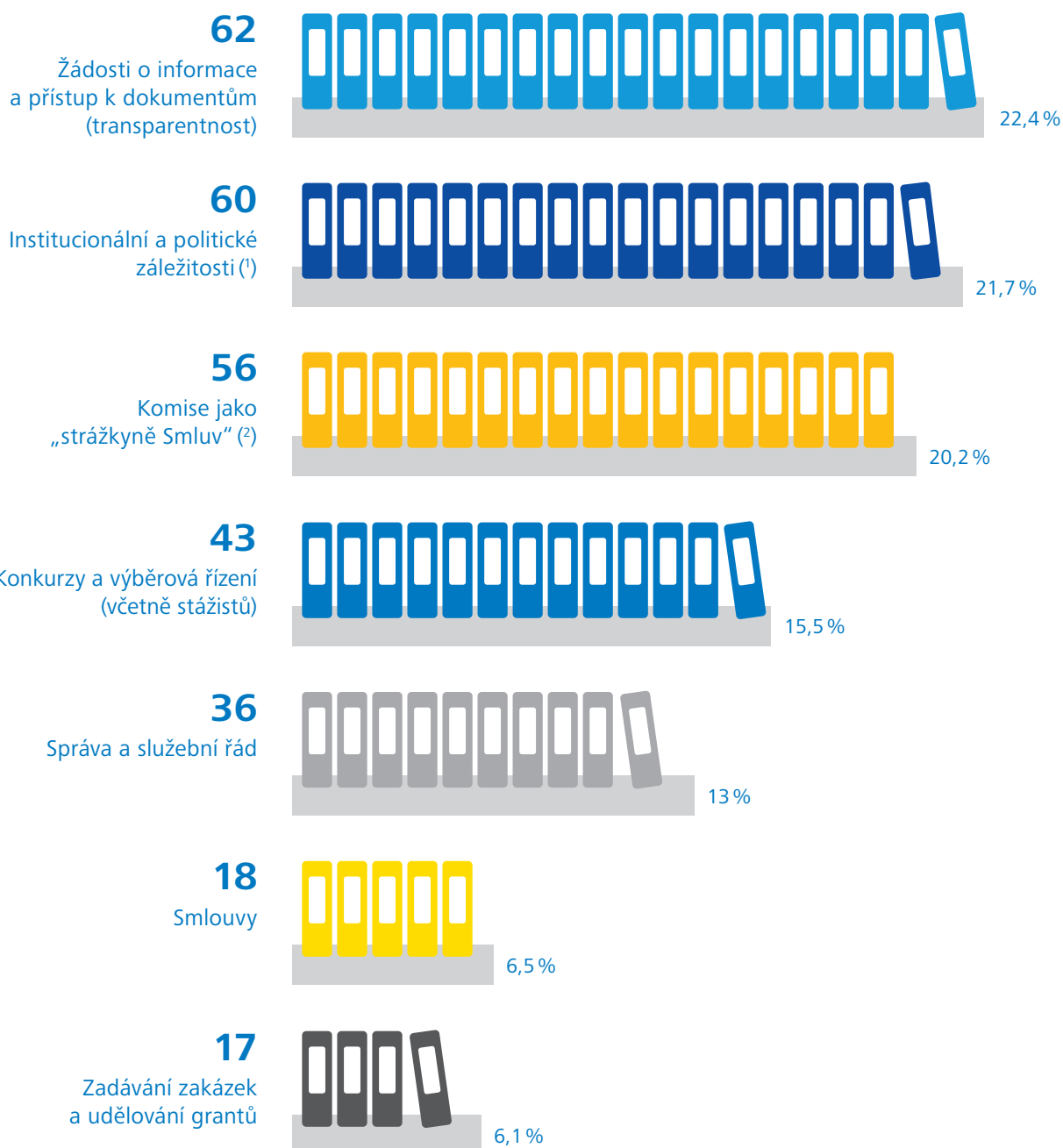
Poznámka: Jedno šetření z vlastního podnětu zahájené v roce 2015 (o transparentnosti třístranných jednání) se týkalo několika orgánů. Součet jednotlivých procentuálních podílů proto přesahuje 100 %.



Kapitola 9

Z jakého důvodu?

Předmět šetření, která evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 uzavřela



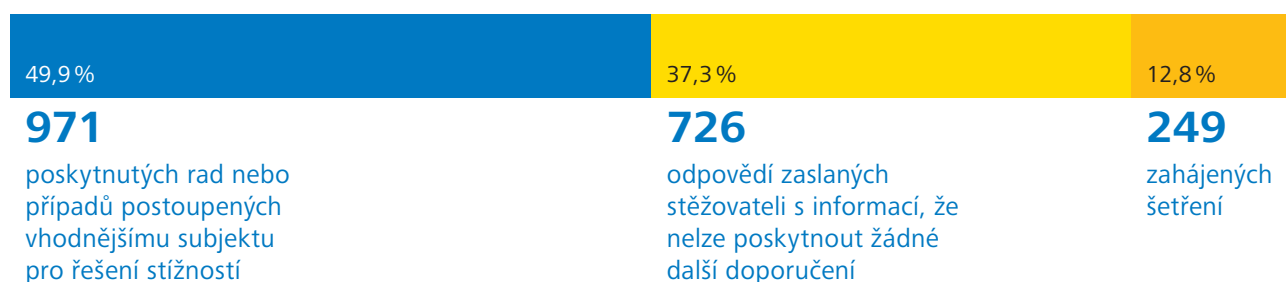
Poznámka: V některých případech veřejná ochránkyně práv uzavřela šetření se dvěma či více předměty. Součet jednotlivých procentuálních podílů proto přesahuje 100 %.

⁽¹⁾ Například střety zájmů nebo zpoždění či jiné nedostatky v postupech orgánů.

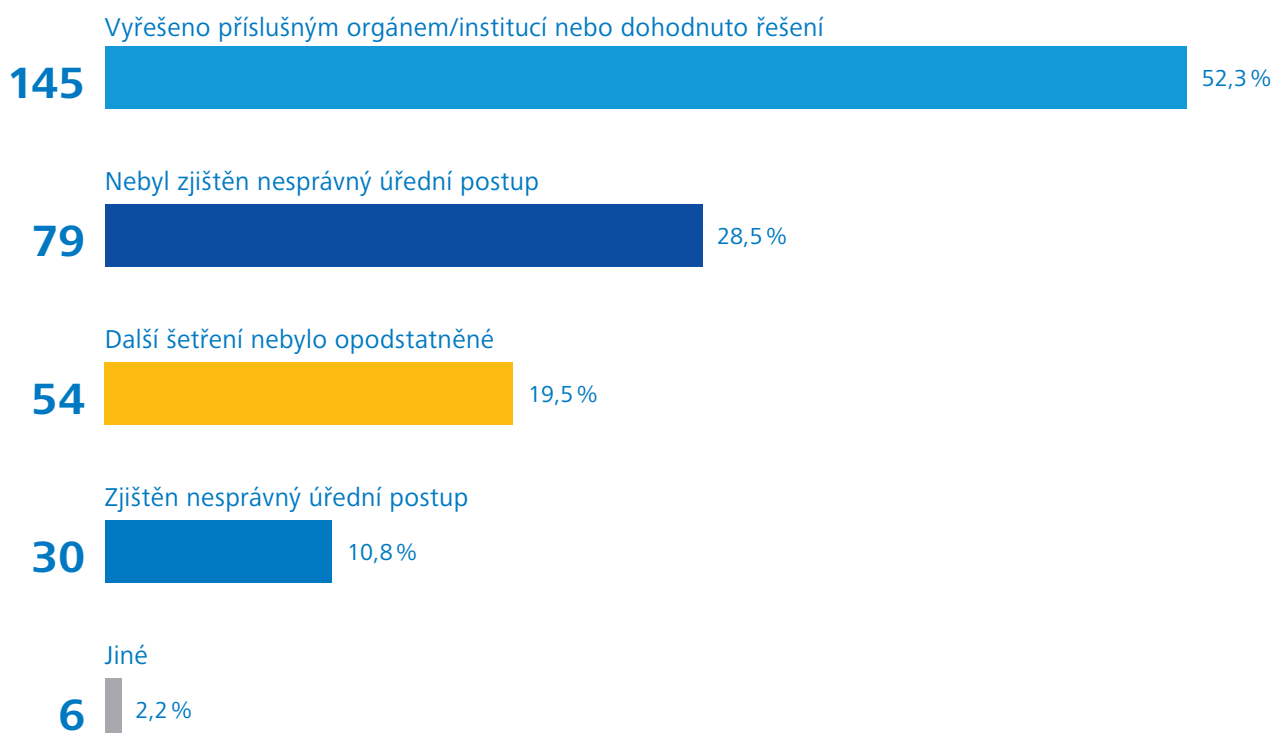
⁽²⁾ Například postupy Komise, pokud jde o údajné porušování práva EU v členském státě.



Opatření, která evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 přijala na základě obdržených stížností



Výsledky šetření, která evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 uzavřela

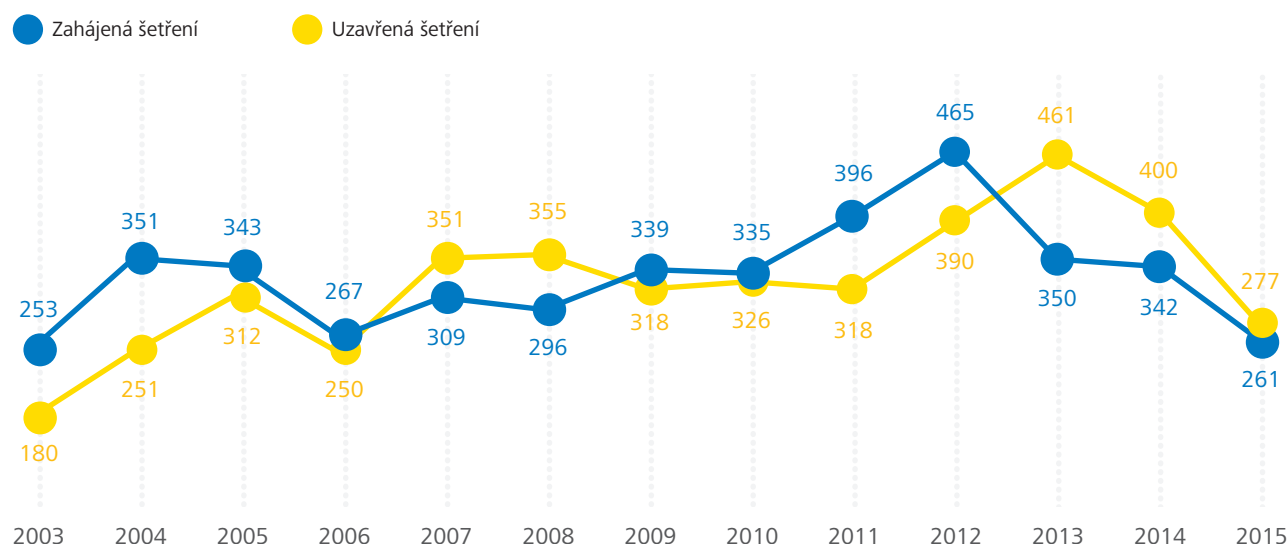


Poznámka: V některých případech veřejná ochránkyně práv uzavřela šetření na základě dvou nebo více důvodů. Součet jednotlivých procentuálních podílů proto přesahuje 100 %.

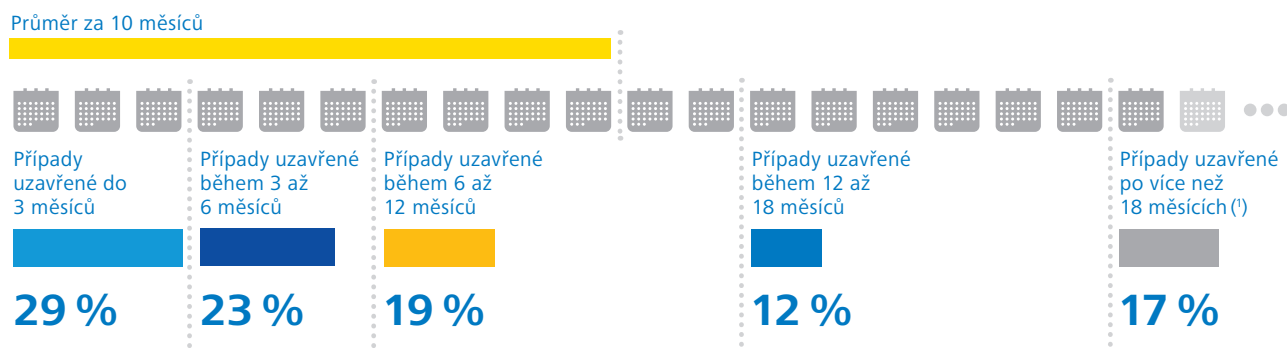
Šetření, při nichž evropská veřejná ochránkyně práv zjistila v roce 2015 nesprávný úřední postup



Vývoj v počtu šetření evropského veřejného ochránce práv



Délka šetření případů, které evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2015 uzavřela



(*) Některé složité případy vyžadují několik kol konzultací se stěžovatelem a dotčeným orgánem/institucí. Tímto způsobem úřad evropského veřejného ochránce práv nejen plně stanoví skutečnosti, ale rovněž se snaží dosáhnout řešení, které je přijatelné pro obě strany.



Veřejná ochránkyně práv klade velký důraz na provádění strategických šetření, která jsou ve veřejném zájmu. Hlavní část její činnosti je však věnována případům založeným na stížnostech občanů, podniků, sdružení, nevládních a jiných organizací.

Veřejná ochránkyně práv zajišťuje, aby bezplatná služba v souvislosti se stížnostmi byla co nejspravedlivější, nejtransparentnější a nejpřímější. Stěžovatelé mohou svoji stížnost předložit písemně jakýmkoli způsobem, a to rovněž prostřednictvím [on-line formuláře stížnosti](#). Každému stěžovateli je jako kontaktní osoba přidělen konkrétní pracovník, který bude danou věc vyřizovat.

Pokud stížnost nespadá do působnosti úřadu veřejného ochránce práv, úřad pokud možno informuje stěžovatele o jiných subjektech, které by mu mohly pomoci. Může se rovněž rozhodnout předat stížnost jiným subjektům, například členovi Evropské sítě veřejných ochránců práv, pokud s tím stěžovatel souhlasí.

Pokud stížnost nesplňuje kritéria přípustnosti nebo neexistuje dostatek důvodů pro zahájení šetření přípustné stížnosti, veřejná ochránkyně ji zamítne. Je-li to vhodné, v dopisu stěžovateli poradí, zejména zda mu může pomoci jiný subjekt na úrovni členského státu nebo EU.

Když se veřejná ochránkyně práv rozhodne zahájit šetření, nejprve zkoumá, zda lze stížnost stěžovatele vyřešit rychle. Může například rychle nahlédnout do spisu týkajícího se sporu nebo pracovník, který danou věc vyřizuje, může zavolat do příslušného orgánu/instituce, aby zjistil, zda není možné rychlé řešení.

Šetření v plném rozsahu je nutné v případech, kdy je stížnost složitá nebo evidentně vyžaduje zapojení různých specializovaných útvarů dotčeného orgánu/instituce. Veřejná ochránkyně práv má několik možností. Může navrhnout řešení nebo vydat doporučení, v němž daný orgán/instituci požádá o nápravu nesprávného úředního postupu. Pokud není možné řešení nalézt, může rozhodnout, že učiní kritickou poznámku.

Zlepšení postupů řešení případů

Na konci roku 2015 veřejná ochránkyně práv zahájila přezkum svých postupů řešení případů, aby zvýšila jejich efektivitu a dopad. Revidované postupy budou zavedeny v roce 2016 po dokončení tohoto přezkumu a konzultaci s Evropským parlamentem.



Plnění návrhů evropské veřejné ochránkyně práv v roce 2014



Veřejná ochránkyně práv každoročně zveřejňuje úplný popis toho, jak orgány EU reagovaly na její návrhy na zlepšení správy EU. Tyto návrhy mají podobu řešení, doporučení a kritických a dalších poznámek. Míra plnění je klíčem k měření dopadu a významu činnosti veřejné ochránkyně práv.

Ze zprávy *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2014* (Provádění nápravy? – Jak orgány EU reagovaly na zjištění veřejné ochránkyně práv v roce 2014) vyplývá, že orgány EU splnily návrhy veřejné ochránkyně práv na 90 %. To je zdaleka nejvyšší míra plnění, jíž bylo dosud dosaženo. Od roku 2011, kdy úřad začal vést statistiky plnění, orgány v průměru plnily návrhy evropské veřejné ochránkyně práv na 80 %. Ze zprávy plyne, že míra plnění se může mezi jednotlivými orgány významně lišit – od 100 % v některých případech po 0 % v nejhorším případě. Největší míru plnění například vykazala Komise, a to 86 % (nárůst ze 73 % v roce 2013). Vzhledem k její velikosti z hlediska správy EU se Komise týká největší podíl šetření prováděných veřejnou ochránkyní práv.

Zpráva za rok 2015 bude k dispozici na konci roku 2016.



Jak kontaktovat evropskou veřejnou ochránkyni práv

Poštou

Evropská veřejná ochránkyně práv
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

Telefonicky

+33 (0)3 88 17 23 13

E-mailem

eo@ombudsman.europa.eu

On-line

Web: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Tato *výroční zpráva* je zveřejněna na internetu na adrese:

www.ombudsman.europa.eu

© Evropská unie, 2016

Autorská práva k fotografiím a obrázkům drží Evropská unie, s výjimkou obálky (© Tom Grill/Getty Images) a strany 8 (© Denis Ismagilov/Stocklib).

Reprodukce pro účely vzdělávací a nekomerční je povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Vysázeno písmem FrutigerNext a Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-821-0	ISSN 1725-9711	doi:10.2869/99891	QK-AA-16-001-CS-C
PDF	ISBN 978-92-9212-880-7	ISSN 1830-687X	doi:10.2869/14116	QK-AA-16-001-CS-N

Jestliže požadujete verzi této publikace velkým písmem,
obraťte se na úřad evropského veřejného ochránce práv.

